

KŐSZEK ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben egész évre 52 K, fél évre 26 K, negyed évre 13 K.
Vidékre postai szétküldéssel egész évre 56 K.
Egyes szám ára 2 korona.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő: FUCHS ENDRE.
Felelős kiadók: Ifj. Rónai Frigyes és Pandur Béla.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkor 39. sz.

Ryilitér sora 5 korona.

Hirdetések nagyság szerint jutányos árkam
számlatnak.

Elég volt a dalból...

Elég volt a dalból, tánc, multság felre!
Ide fiúk most a magyar határ szelre,
Kaszára! Kapára!

Megint az a tolvaj, az a rabló horda
Ki még a nyelvet is más nemzetől lopta
Ront e szent határra.

Nem kell ide ágyu, nem kell ide fegyver,
Ott ahol kapható, fojtsd meg ket kezéddel,
S rugd az utból félre

Valami árokba, valami mocsárba
Ott a kigyók, békák s rut férgek tanyája,
Oda a fenékre.

Még azt a hantot is szórjátok utánuk,
Amit csak érintett szentségtelen labuk
Oda a mocsárba.

Amerre ők jártak, ahova ők lépnek,
Nem fakad, nem nyílik soha ott a népnek
Szabadságvirága.

Ne kísérje áldás, ne zavarja átok,
Soha-soha még a nevét se mondjátok,
Ne tudja meg senki:

Hogy tudott oly hosszan ez a büszke nemzet,
Ennek a hazátlan szedett-vedett népnek
Rabszolgája lenni!

Patonay Sándor.

Előre Turán!

Magyar földért harcolnak hőseink. A gonosz, az irigy sógor ágyukkal, gépfegyverekkel jött ellenünk, de fiaink izzó honszerelmük lángostorával kergették vissza. Ezeréves történelmünkben nem az első eset ez, hogy fut előttünk a sógor. S ha a történelem tudná is igazolni az osztrák sógor ellenünk eddig elkövetett gaszágait, ezt a mostanit nem fogja tudni igazolni soha.

Hatvanhét óta ellenünk izgatta nemzetiségeinket, dinasztiainkat, ellenünk lázította az egész világot. Vállunkon hordtuk, gerincünk volt a támasza ennek a nyomorultnak és mégis mindig ellenségünk volt. A világháborúban bajtársként küzdöttünk nemcsak hazánkért, hanem a nyomorult sógorért is s mi volt a jutalom? A mi kenyérünkéből, husunkból az ő cseheit, polyájkait hizlalta, míg a hőseink éhlen, szomjan küzdöttek. A cseh bakák vörös bort ittak, a mi hőseinknek csak bűzös pocsolyavíz jutott. Csak most értjük meg ezt a gaszágot, amikor ez a drága „sógor” arcátlanul kijelenti, hogy köztünk és közte negyvennyolc óta hadiállapot van.

Kell, hogy hevesebben dobogjon a szívünk, kell, hogy öklöbe szorítsuk markunkat, kell, hogy felgyűrt karokkal álljunk ki a porondra és szétüssünk a nyomorult csúrho nép között.

Ezzel a hadiállapottal akarja megmagyarázni Nyugatmagyarországra való jogát. Ezzel akarja megnyugtítani annak a kevés jobbérzésű osztráknak a lelkiismeretét, akik bűnnek nézik ennek a darab földnek az elrablását még akkor is, ha az antant kívánja ezt így.

Mit akar Ausztria? Azt hiszi, hogy azért adta az antant ezt a darab földet neki, mert szereti? Dehogy. Ez a darab föld lesz Ausztria halála. Ezt sohasem fogja tudni megemészteni, mert a mi husunkból való hus ez a falat. — Belepusztul nyomorultan akkor is, ha a kisantant karjaiba veti magát. A kisantanttól mi nem félünk. A történelem mostani keresői soha sem fognak tudni a kisantantból oly gyűrűt csinálni körülöttünk, hogy azt át ne törje a nagy turán ivadéka: a magyar. Igenis a keresztyén Magyarország lesz a megölője a kisantantnak.

A Kárpátoktól az Adriáig sok szem néz felénk, sok férfiak várja tette hívó szavunkat. A félrevezetett és rabigában szenvedő horvátok,

tótok, rutének, székelyek várják a jelt, hogy velünk testvéri ölelésben egyesüljenek. Nem mese ez! Kérdezzétek meg azokat, kiket móc, rác és zsebrák kergetett ki otthonukból...

A világháborúban csak győzni tudtunk. Lopás, pártolma, éheztetés, zsebrák és rác tisztek és végül egy förtelmesen ronda társaság árulása kellett ahhoz, hogy — elhánytuk a fegyvereinket. De most felébredtünk. Ne féljünk! Attila, Csaba hősei a sirjukból is felkelnek, ha látják, hogy veszélyben vagyunk. Ne féljünk! Keleten a Nagy Turán tenger tömege lesi, mit művel az európai turán: a magyar.

Előre Turán! A gondviselő Isten őrökdi k felett, mert céljai vannak veled! L. R. I.

Kötelesség.

Nem csoda, ha az emberek kétségbe estek már azon, hogy mi magyarok mennyit szónokolunk, mekkorákat szavalunk, hány egyesületet alapítunk és mennyi szervezetet létesítünk. S mindhiába. Mert mit értek a szép szavak azoknak, akik nélkül? Mit az egyesületek? Mit védet meg pl. a Területvédő Liga?

Az emberek belefásultak a beszédek áradatába, beleuntak a gyűlésekre való járkálásba, sajnálni kezdték a felesleges multságokra és koncertekre a pénzt kidobálni.

Az egykor öklöbe szorult kezünk simogatni kezdett és megbocsátott a zsidóknak, hazafias haragra gyúlt lelkünkben a tűz és kezdtünk megbarátkozni ellenséges szomszédainkkal.

Nagyra nőtt reményiségünkben csalatkozva, oly időket kezdtünk élni melyre igaz a költői szó:

„A tehetetlen kor jött el, puhaságra serényebb
Gyermekek álltak elő az erősebb jámbor apáiktól.”

Ha pedig valaki politikai életünket figyelte, kétségbe kellett esni a nemzet jövője felől s nem kellett pesszimistának lenni, hogy el ne higgye a legnagyobb magyar jóvondolását: „Magyarország nem volt, hanem lesz”, hanem elkeseredve a „riadó vak mélységen”, amelybe az ország jutott, lemondjon arról az új ezer évről, amelyről annyit, de annyit szónokoltunk. Tényleg úgy látszott, hogy a magyar történelem oly korszakához értünk, amelyre áll Vörösmarty szava:

„Rajta sűrű fellegek és a
Bus feledékenység koszorútlan alakja lebegnek.

De ime csoda történt! Kilobbant a tözsom-szédságunkban egy szikra, a magyar hazafiaságnak egy alvó, talán utolsó szikrája. Kilobbant és fényt derített e szegény hazára, fényt a régi dicsőségünkre. A magyar nép fénye megint bevilágítja a világot Bécsből—Párisig

Az an-tante (így a felkelők!) meghökken és csodálkozik. Nem is fenyegetődzik, csak „hálájának adna kifejezést, ha megtartanók, amit ígértünk.”

Új hang ez. Szokatlan. Fényesebben ragyog a magyarok csillaga.

Kik fényesítették ki? Névtelen hősök, fölébredt, fiatal magyarok. Egyet a napokban Kőszegen temettünk: Kalocsay Imrét.

Drága halott ez nekünk, de drágább az ellenségnek. A történelem keveset fog róla följegyezni, de azt igen, hogy otthon hagyta az édes szülői házat, öreg jó édesatyját, kinek büszkesége volt, otthon hagyta három testvérét anélkül, hogy megmondta volna, hova megy.

Nem használt az édesapja intő szava, a nővér édesgető csábítása.

Imre ment, mert hívta a „kötelesség”. Egy hétre rá a sürgöny halottat jelez Kalocsayéknál.

Ez a világ szenzációja. Mutassatok országot, ahol még találtak Kalocsay Imrét, akiket nem a parancs, csak a „kötelesség”, csak a „fogadalom” hív — meghalni.

Áldott az a föld, büszke lehet az ország, amelynek talajából ilyenek nőnek ki.

Kopogtatnak az ajtómon... Két rongyos, fáradt, poros fiatalember akarna bejönni, de nem mer. Biztatom. Nyugatmagyarországi fölkelők. Kimerültek, nincs pénzük, lerongyolódtak... Csak hazanéznék, mert nem tudják otthon, merre járnak; aztán megint jönnek.

Kérdem, mennyi pénzt adjak? Nem szólnak, csak összenéznek. Végre nehezen kinyögnek neveltséges kis összeget, a többszörösét adom. Nagyon köszönök:

„Csak kötelességből jöttünk, ezért nem jár szívesség”.

Megállit valaki az utcán: Uram Ön tudja, hogy én hitetlen vagyok. Nem hiszek semmiben: ideálokban, hazafiságban. De amit az imént láttam, az megrendített. Könyveztem. Őt sebesült fekszik a kórházban, fölkelők... Micsoda gyerekek ezek! Hogy ilyenek még létezzenek, nem hittem volna soha. Hogy vannak még magyarok, kik úgy szöknék meg hazulról, a kormány elől, hogy megvédjék hazájukat, hogy meghaljanak érte, ezt nem hittem volna, nem, ezt soha!

En is meglátogattam. „Fiúk, hogy vagytok, megvan-e mindentek, ami kell” kérdem tőlük.

Rám néznek. „Nem kell nekünk semmi, legfőleg az, hogy hagyjanak már békében a csodálkozó látogatók. Nem csináltunk mi semmi különösét, mint itt gondolják, csak kötelességet jöttünk teljesíteni.

Kettő közülük családost. „Hát az asszony aggódik-e sorsuk miatt” kérdem. Mosolyognak: „Nem aggódik az, mert tetszik tudni, nem tudja, hogy mi itt vagyunk”.

„Hát még feleségüknek sem mondták meg”, kezdem pirongatni őket.

„Tetszik tudni azért nem szöltünk, mert mifelénk az asszony nagyon pletykás”.

Aztán beszéltek vezérükről, dicsérték, magasztalták, majd az osztrákok gyávaságán mulattak, végül elmondták, hogyan babráltak ki a kommunistákkal.

Kezdttem magam szégyenleni. Kérdezték, hogy a városból hányan mentek el nyugatra.

„Sokan, nagyon sokan” feleltem, de éreztem, hogy most nem mondtam igazat.

Eltereltem a szót, cigarettát, bort gyümölcsöt ígértem és elkészöntem.

Csak künn a hűvös levegőn éreztem, hogy mennyire elpirultam, de azért örültem, boldog voltam. Folyton az a gondolat járt az eszembe, hogy ha el is veszett Nyugatmagyarország, az új ezeréves Nagy Magyarország mégis élni fog, mert ahol ily fiúk, ily új nemzedék van fejlődőben, az az ország élni fog.

Oly magyarok kellene, kik tudják, hogy vannak kötelességeik, amelyeket akkor is teljesíteni kell, ha a szülők, a testvér, a feleség, a gyermek, a megélhetés, a kenyelem és félelem — utjába állnak.

Csehország tiltakozik Magyarországnak a Népszövetségbe való felvétele ellen. A Prágai „Tribuna” írja, hogy a népszövetségi cseh delegáció tiltakozik Magyarországnak a Népszövetségbe való felvétele ellen. Ha Magyarországot felvennék és ilyen módon a népszövetség védelme alá helyeznék, a kis-entente államai sem pillanatnyilag, sem később nem tudnának kellő nyomattal állni Magyarországnak ellen.

Egyes szám ára 2 korona.

Nyugatmagyarország népe a végsőig ellenáll.

Nyugatmagyarország különböző részeiről érkező jelentések arról számolnak be, hogy a nyugati vármegyék lakosságának elkeseredése és egyuttal ellenállása napról-napra, sőt óráról-órára fokozódik.

Egyre sürűbben alakulnak mindenütt szabadcsapatok, amelyek lelkesedéssel fognak fegyvert a megszállás megakadályozására és kemény küzdelemben állanak az osztrák esendőörökkel, népszerűséggel, de különösen a szabadon garazdalkodó kommunista bandákkal. Ezek a kommunista bandák nagyrészt az osztrák népszerűségnek civilbe öltözött tagjai.

A lakosság látva Nyugatmagyarország ellenállásának sikerét, ma már hullani sem akar — még feltételek mellett sem — semmi féle átadásról és el van szánva arra, hogy a megszállási kísérleteket minden erejével visszafogja utasítani.

A hét nevezetesebb eseményei a következők:

Nyole nyugatmagyarországi felkelő Velike községnek, amely Vas megye és Stájerország határán fekszik, eltevedt és a stájerországi Höhenburgra jutott. A magyarok azt hitték, hogy Gyanafalva határában vannak, amikor nagyobb osztrák esendőrosztagra bukkantak, amely 10—15 főből állott, felvették vele a harcot. A felkelőknek egy gépfegyverük is volt. Nagy tüzharc fejlődött ki, a magyarokat egészen körül fogták. A gépfegyverkezelő felkelő, aki horvát nemzetiségű, 17 fegyverlövéstől találva súlyosan megsebesült és a helyszínen maradt. A többi 7 ember visszajött, köztük 5 sebesült. Az osztrákok a másfél óra alatt 30 halottat veszítettek.

Cinfalván a lakosság megtámadta az osztrák esendőöröket. Kezigránáthare fejlődött ki, amelynek osztrák részen több áldozata van.

A magyar szabadcsapatok kisebb osztagai szombatiról vasárnapra virradó éjjel kisebb esatározásokba boesatkoztak a Kirschschlag irányából Porgolény felé átrajzó osztrák esendőörökkel, minek során az osztrákoknak súlyos veszteségeket okoztak és megfutamították őket. A szabadcsapatok részéről is volt egy halott. Kalocsay Imre a hazajáért való küzd-lemben hősi halált halt, holttestét Köszegen beszentelték, utána Czeplédre szállították. Hetfőn reggel a 180 főből álló kis felkelő csapat azután borzalmas csapást mért az osztrákokra. Porgolényben mintegy 700 osztrák esendő volt egy torziszt parancsnoksága alatt, kiket a felkelők másfél órai harc után teljesen megsemmisítettek.

Az osztrák esendőörök vonala mögött katonaság állott, akik közül a felkelők többet foglyul ejtettek. Ezek a katonák a kihallgatás alkalmával nyíltan kommunistáknak vallották magukat. Mindegyik szovjet igazolvánnyal volt felszerelve. — Az elfogott esendőörök váltig azt igyekeztek bizonyítani, hogy ők keresztény szocialisták.

Az összeütközésnek osztrák részről körülbelül 50 halottja és 100 sebesültje lett. Azonfelül még 10 osztrák esendőrt is foglyul ejtettek. A megfutamodott osztrákok fegyvereiket, telefonfelszereléseiket és gépfegyverüket elszórták. 30 darab kerékpárt, 7 gépfegyvert és annyi lőszert és felszerelést hagytak hátra, hogy akár öt csapatot is fel lehetne szerelni vele. A felkelők egészen a határig üldözték az osztrákokat. Az osztrákok elhurcolták magukkal Köfalvy körjegyzőt és a fiát a kupfalvi tanítót, Stechmann József koresmárost és feleségét.

A felkelők részéről elesett Nemecz István szegedi tanító, ki a messze idegenből ide jött a hazáját védeni. Porgolényben temették el, amikor is a sírnál a felkelők fogadalmat tettek: amíg egy csepp vér folyik ereinkben, védeni fogjuk Nyugatmagyarországot. Itt élünk vagy halunk. — A felkelők közül hárman megsebesültek, kik a köszegi kórházban alig várják felgyógyulásukat, hogy ismét visszamehessenek.

Egy fogoly osztrákot a felkelők parancsnoka visszbocsátott azzal az üzenettel, ha még egyszer be merik tenni a lábukat Magyarországra, akkor viszont a felkelők is betörnek Ausztriába. A nagy vereség hírére az osztrákok fejvesztetten menekültek Felsőpulyáról.

Feljegyzésre méltó, hogy a bátor kis csapat tagjai között van több olyan is, kinek fegyver még sohasem volt a kezében, de most kitűnően tudja kezelni.

Közvetlen az ütközet után egy francia őrnagy haladt át az osztrák határ felé, aki látta a magyar ember rettenthetetlen bátorságát és igaz ügyükben való hitét. Vajon mit gondolhatott magában?

Hirdetmények.

Köszeg város képviselőtestülete Hauptmann Ferenc gyepmester díjait az alant felsoroltak szerint alapította meg: a) Ló és szarvasmarha hulla elszállítása és elvétele 300 kor. b) Csikó, borjú 1 éves korig, hulla 150 K. c) Sertés, juh, kecske hulla elszállítása és elvétele 30 korona. Amennyiben a gyepmesteri telepre való kiszállítást a tulajdonos eszközölte, úgy a fenti díjaknak egy harmadával kevesebbet illeti a gyepmestert. A vágóhídi hulladékoknak hetenkénti elszállításáért a gyepmestert külön díjazás nem illeti. d) Kutya kiirtásáért 10 K. Kutya megfigyelés alatt tartásáért, naponként és drb.-ként 10 K. f) Pocegodor tisztításáért magánházak után teit hordónként 60 korona.

Vasvármegye alispánjának 16736.921 sz. rendeletére közhírré teszem, hogy a soproni posta és távirat igazgatóság kirendeltsége működését Szombathelyen f. évi aug. 22.-én megkezdte.

Közhírré teszem, hogy a városi téglagyárban jóminőségű tetőcserép drb.-ként 280 K., kupáscserép drb.-ként 8 K., téglá drb.-ként 160 K., mult évi égetésű mintegy 16000 drb. pedig darabonként 90 fillért kapható.

Jambrits Lajos polgármester.

Ipartestületi közlemények.

A forgalmi adóról szóló törvény f. hó 1.-én életbe lépett. Ez ad az összes iparosok által szolgáltatandó, és ez adónak mikénti lerovása úgy az egész eljárás ismertetése tárgyában a hivatalos helyiségében f. hó 12. én, hétfőn este 6 órakor szakelőadás fog tartatni, melyre az összes iparosokat meghívom.

Az anyagbeszerzőben raktáron lévő áruk még mindig mérsekelten felemlt áron kaphatók. Az elnök.

Helyi hírek.

Lingauer Albin országgyűlési képviselőnk kedden délután autón Köszegre érkezett és a hősi halált halt Kalocsay Imre temetésén megható beszédet mondott.

Lemondott a városi mérnök. Skalka János nyug. mav. felügyelő, ki közel 5 évig volt Köszeg város mérnöke, ezen állásáról most lemondott. Skalka a városnál nagy igyekezettel és szorgalommal töltötte be állását. A polgármester a legközelebbi közgyűlésen tesz előterjesztést az új mérnök alkalmazásáért.

Személyi hír. Szomorú hírt hoz a posta. Polster János lapunk markánstollu munkatársán súlyos szemoperációt végzett dr. Hönninger győri szemész. Az operáció szerencsésen sikerült, de Polster még mindig súlyos beteg.

Tíz éves találkozó. Kisasszony napján találkoztak Köszegen azok a férfiak, akik 10 évvel ezelőtt maturáltak itt. Félkeresték egykori osztályfőnöküket: Nagy Balázs igazgatót, aki nagy szeretettel és hálával vettek körül. Tanáraik közül nincs már itt senki, az intézet akkori igazgatóját Dr. Bárdos Remigét sürgönyben üdvözlötték. Résztvettek a deákmisén, amelyet Szentkirályi Márton celebrált, minisztránsai két osztálytársa volt. Mindnyájan meggyóntak és megáldoztak. Az igazgató vendégül látta az egész társaságot. Tanszok keretében őszinte hálájuknak, az intézethez való ragaszkodásuknak adtak szép szavakban kifejezést. Délután az egész társaság kirándult.

Halálozás. Özv. Szirch Ignácné helybeli volt lakatos özvegye 67 éves korában a mult héten Köszegen meghalt.

Egy felkelő temetése. Szerdán délután 5 órakor szentelte be Tibanyi Márk bencés tanár fényes papi segédlettel Kalocsay Imre 27 éves ceglédi születésű gazdatiszt holttestét a temető halottas házában. Mint ismeretes Kalocsay a nyugatmagyarországi harcokban súlyos térdlövést kapott, miben elvérzett és sérüléséből belehalt. Kalocsay Imre édesanyja már régebben meghalt. 3 testvére van, kik közül kettő itt volt, azonkívül itt volt még egy unokatestvére. Itt tartózkodásuk alatt a bencés székház látta őket vendégül. Kalocsay Imre igen jókedvű, szelíd és jó fiú volt. Mikor eljött hazulról, nem mondta meg, hova megy. Csak az esküjére hivatkozott, hogy kell mennie. Öreg édesatyját a haláleset annyira leverte, hogy el sem tudott jönni a beszentelésre. A gyászszertartáson Köszeg város egész társadalmára részt vett. Kivonultak az iskolások is. A szertartást a Concordia dalgyűlés nyitotta meg gyönyörű gyászenekével, majd Lingauer Albin Köszeg város képviselője mondott könnyekig megható beszédet, mit röviden itt közlünk: Ez az igazi hős — mondotta — akit most temetünk. Ezt nem a császár parancsa, ezt nem a törvény ereje küldte hárba, hanem a saját szabad akarata, a saját önfeláldozó hazaszeretete. Önként állott fegyver alá, sőt nem csak önként, hanem a felsőbbbség ellenére fogott fegyvert, hogy védhesse hazájának épségét. Nem számíthatott Lipótrendre, se Mária Teréziára, legföljebb a nélkülözésre, szenvedésre és halálra: de mégis ment, mert veszélyben forgott a hazának egy darabja. Nekünk, fegyverbíróknak, a lelki ismeretünkhöz beszél ez a koporsó. Utat mutat, irányt jelöl meg, a magyar férfi kötelességének útját. Ne sirjunk ennél a koporsónál, hanem készülődjunk. — A beszéd után újra a dalárda énekelt és ezzel a gyászszertartás befejezést nyert, mert a halottat hozzátartozói másnap Czeplédre szállították. Megemlítjük, hogy polgármesterünk Czepléd város polgármesterehez egyidejűleg részvétlétvitatot küldött.

A Köszegi Concordia Dalgyűlés mult szombaton tartotta taneztélyét a Mulatóban. Sajnos, az estély nem volt olyan nagy mérvben látogatott, mint amilyent az egyesület múltán megérdemelt volna. Igen sokan hiányoztak Köszeg társadalmából s mikor a műsor 8 óra után kezdetét vette, az első sorok teljesen üresek voltak. A szépen sikerült programot a dalárda nyitotta meg, majd Domjén Gyula elnök jelentette, hogy a vonos négyes elmarad s így a műsort teljesen a dalárda töltötte ki szebbnél-szebb dalokkal. Az utolsó szám előtt Jambrits Lajos polgármester lépett az emelvényre és szép beszéd kíséretében üdvözölte a Concordiát abból az alkalmából, hogy a dr. Országh Sándor városi tanácsos vezetése alatt megalkult dalárda most, első ízben szerepel a Concordia zászlója alatt és további működéséhez a legjobb sikert kívánta. Egyben kifejezést adott beszédében annak is, hogy mennyire észrevehető volt különösen a lateiner elem távolmaradása, mely egyébként nehéz helyzetében is szívesen pártolta a kulturát és a zenét. De ugyálszik éppen ez az osztály az, amely a mulatságok végtelen sorozatában most már kimerült és talán a Nyugatmagyarországi kérdés is méltán befolyással volt a mulatság megfelelőbb látogatottságára. A műsort Szabados Hiszekegyével zárta be a dalárda, mely után tánc következett.

Az általános forgalmi adó tárgyában a városi adóhivataltól nyert értesülésünk következtében figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy f. évi szeptember hó 1-től okvetlenül vezessenek előrt üzleti könyveket, feljegyzéseket stb., mert e naptól lesz szedve a forgalmi adó. — Amikor megérkeznek a szükséges nyomtatványok, a városi adóhivatal értesíteni fogja a közönséget. Egyenlőre az üzleti könyvek pontos vezetése az érdekeltek legfőbb teendője.

A városi hidepitesek a Gyöngyös patakon újból folyamatba tétettek. A Gratzl melletti vadárkon egy igen szép vasbetonhidat épül, mely a közeli napokban már befejezést is nyer. Ezután az alreáliskola és a Bencés-kert között épül még ugyancsak vasbetonból egy gyalogjáró hid, majd a polgármester úgy tervezi, hogy a volt vásártéren levő nagy fahid helyett a jövő tavasszal építteti meg ugyancsak vasbetonból az u. n. „hősök hidját”, melyre a polgármester magánaton tervpályázatot szerez be.

A MOVE kaszinó a Mulatóban nyert elhelyezést és pedig annak kistermében. Ugy haljuk, hogy ezen elhelyezés többeknek nem kedves és ezek inkább szívesebben látnák, ha a téli időre egy vagy két kis szobában húzódnának meg, mert erre a kaszinó anyagi helyzete szorítja őket. A mi véleményünk pedig az, hogy a kaszinó igenis méltó és megfelelő elhelyezést talál a Mulató kistermében, mely helyiség alkalmas kaszinó helyiségnek. Igaz ugyan, hogy télen nehezen fűthető, de télire a melléte levő kissermés viszont könnyen fűthető, megoldja a pénzügyi kérdést is. Sem Köszeg városához, sem egy kaszinóhoz nem méltó az, hogy egy vagy két kissermésbe húzódjék össze. Köszeg városában az első kaszinó „Olvasó kör” elnevezés alatt 1835-ben nyílt meg, majd 1870-ben egy másik kaszinó „A Katholikus Olvasó Kör” nyert elhelyezést ugyan a Mulató kistermében, hol közel félszázadon át működött is s így visszafejlődést szolgáltatni ebben az ügyben igazán hiba volna. Fel kell emelni a tagsági díjakat olyan mértékre, hogy fedezhető legyenek a kiadások, de elbujni egy kis szobába nem jelent sem kaszinót, sem társadalmi életet.

Legyen vége a mulatságoknak. Köszegen az utóbbi időben egymást érték a táncmulatságok és zeneestélyek, úgy hogy eljutottunk már odaig, hogy komolyan kell azzal a kérdéssel foglalkozni, hogy legalább is egyelőre elég volt a mulatságokból. Az a társadalmi osztály, mely a kulturális, zene és egyéb estélyeket látogatni szokta, ma már ezt csak nagy áldozatok árán tudja meghozni, mert ha végignézzük ilyen estélyek publikumát, azt látjuk, hogy mindig ugyanazon családokból kerül ki s így természetes, hogy ez anyagi kimerültséggel jár. Annál is inkább be kell szüntetni most az estélyeket és mulatságokat, mert itt nyugaton nagy események játszódnak le és magyar vér festi pirosra az őszi tériakat. Ha majd eljön a mulatozás ideje, akkor mulassunk, de egyelőre ne jöjjenek sem a fővárosból, sem máshonnan estélyt rendező társaságok és felkérjük a rendőrkapitány urat, hogy estélyeket és egyéb mulatságokat egyelőre ne engedélyezzen.

A rendőrség elhelyezése. A községi m. kir. államrendőrség a honvédlaktanyából kikerülve, ideiglenesen a város házában egyetlen szobában nyert elhelyezést, mi tarthatatlan helyzet lévén, gondoskodni kellett megfelelő elhelyezéséről. Kiskos István Szombathely város polgármestere, mint a lakásügyek vasvármegyei kormánybiztosa ez ügyben csütörtökön kiszállt Köszegre s a rendőrség részére a MOVE kaszinó összes helyiségeit igénybe vette és a kaszinónak a Mulató kistermét rekvirálta el. A rendőrség így megfelelő elhelyezéshez jutott s a napokban már el is foglalta új helyiségeit.

Vertanuk emléke. A községi polgárok egyik agilis tagjának kezdeményezésére gyűlés indult meg a vertanuk emlékeinek megörökítésére akként, hogy Waisbecker Jenő és Hersits György arcképeit megfestetik és azokat Köszeg város dísztermében helyezik el. Evegéből gyűjtőívűk koröztetnek és a befolyt összeg fennmaradó részéből ösztöndíjalapot is öhajtanak létesíteni a vertanuk emlékeire. Ezen hazafias ügyet a közönség szíves jóindulatába ajánljuk.

Az őrszobák új elhelyezése. A közönség tájékoztatása végett közöljük, hogy a rendőrségnek a laktanyából törőnt kiköltözése és az őrszemélyzet létszámának szaporodása következtében a honvédlaktanyai őrség megszűnt. Új őrség állítatott fel a Baldauf fele sörkert egy helyiségében, a főpályaudvaron és a községfalvi iskola egy üres termében.

Sarju termés. A városi sarjutermet most vasárnap adta ki a mezőgazdasági bizottság. A kaszások a termés egyötödéért vállalták a kaszálást.

A régi százkoronás felülbélyegzett bankjegyeket szeptember 10-től kezdve már csak 75 korona értékben cserélik be. A közönség vigyázzon, hogy a régi százkoronásokat csak ugyanilyen értékben fogadja el.

Országos vásár volt múlt hétfőn Köszegen, Dacára annak, hogy marhafelhajtás nem volt, a vásár elég élénknek mondható.

Aszfaltozunk. Megírtuk annak idején, hogy a város az ősz folyamán aszfaltburkolatot aszfalttal fogja gyökeresen kijavítani. Polgármester több cégtől kért ajánlatot s ezek közül legelőnyösebb ajánlatot Korek budapesti vállalkozó tett, kinek műszaki embere Pataki Lajos szerdán itt járt városunkban és felvételre a hiányokat. A Rezső tértől egész a honvédlaktanyaig felszedni javasolta az aszfaltot, mert az már eredetileg rosszul lett lerakva. Közel egyezer négyzetméter javításról van szó, ami közel fél millió koronába kerül. Polgármester ezen költségeket az ideai költségvetés keretén belül öhajítja fedezni s ezen ügyben rendkívüli közgyűlésre hívja össze a városi képviselőtestületet.

Új üzlet. Schreiner Vilmosné Schreiner V. nyug. százados felesége Köszegen a volt Tucen-taller fele házában, posztó, szőnyeg, pokróc és divatáru árusítására kért engedélyt, mit a városi tanács meg is adott.

Meghívó a községi MOVE Sport Egylet f. évi szept. 11. én d. e. fel 11 órakor a város háza üléstermében rendkívüli közgyűlést tart, amelyre a tagok szíves megjelenését kéri a vezetőség.

Tejvizsgálat. A múlt héten tartott rendőri tejvizsgálatnál már tapasztalható a tej minőségének javulása, mert csak két minta találtatott 10%-al vizezettnek. Ez a tej Eitner Gusztáv és Varga Sandorné nagyeszmétei gazdaságából származott.

Hazasságszedelő család. Egyed Béla Eizner gyári munkás, aki egy községi leánynak tette a szepet, közben kisebb nagyobb kölcsönöket is felvett, az elmúlt hétfőn tuesi nélkül meg lépett. A kárvalott menyasszonyon kívül hárman is feljelentettek a furfangos csalót. Az államrendőrség letartóztatására és idekísértetése iránt intézkedett.

Romlott serteshus. Beütött a vész, pusztul a sertés és akadnak jó falusiak, kik az éhes városival a doghúst is megetetnék, ha nem esipne el őket a város határában a rendőrség szem. Így járt Nemeth Jánosné kisposzei lakos is, akitől a húst elkobozta és megsemmisítette az államrendőrség. Nevezett ellen a kihágás is megindult.

A községi kommunisták közül a két Meszlényi gyereket láttak az ágfalvai harcok körül. Mindketten fel voltak fegyverezve. Egyik verzió szerint meglógtak Ausztria felé, a másik verzió szerint pedig az utóbbi napokban hurokra kerültek és állítólag almát szagolnak a Bécsújhely felé vezető országot melletti almafákon.

Lopás. A vasuton pénteken egy személykocsiból eltunt egy oldalablak, egy mosdótál és egy rézesap. Az államrendőrség az ismeretlen tettes után a nyomozást megindította.

Színes muszlin harisnyák 45 koronától, urizoknik 30 koronától feljebb. Harisnyakötés és fejles békebeli pamutból elfogadtatik. Harisnyakötő Szombathely, Széll Kálmán utca 6. sz.

Ha jó minőségű arut kíván olcsón vásárolni, úgy keresse fel bizalommal Kolmann csemegeüzletet Szombathely, Széll Kálmán utca 8. sz. Póstaí rendelőseket a leglelkismeretesebben elintézt. — Pontos és szolid kiszolgálás.

Vidéki hírek.

A miniszterelnök Szombathelyen. Bethlen István gróf miniszterelnök a napokban Szombathelyre érkezett, és ott hosszasan tárgyalt Sigray Antal gróf nyugatmagyarországi főkörmánybiztossal.

Tizenöt éves legionárius. A múlt napokban egy 15 éves bécsi gyerek jelentkezett a nyugatmagyarországi felkelőknél és felajánlotta szolgálatait. A lelkes bécsi gyereket azonban nem vették föl a csapatba és végeredménybe a soproni rendőrséghez került, mely vissza fogja toloncolni Bécsbe.

Nyugatmagyarországon minden községben megalakították a nemzetvédelmi szervezeteket, melyeket egy száz tagból álló központi bizottság irányít. Ez Nyugatmagyarország védelmi szervezete. Nyugatmagyarország, mint önálló és teljesen független alakulat akarja végigbarcolni a maga nagy küzdelmét. A nyugatmagyarországi nemzetvédelmi szervezet proklamációt intézett a világhoz. A nemzetvédelmi szervezetek most már Sopronmegyében is egymásután megalakulnak.

A tragikus halált halt Drexler csepregi közjegyző végrendelete szerint közel két milliónyi vagyonát Berehtold Lipót gróf volt osztrák-magyar külügyminiszterre hagyta.

Tanítóválasztás. Rohoncon tegnapelőtt volt tanítóválasztás. A rohonci pályázó, Klein J. kapott egyetlen egy szavazatot. Rákosi György a jelentékeny praxissal bíró borostyánkői pályázó kapott 12 szavazatot. Stein Adolf nem kapott egyet se. Megválasztották 18 szóval Eichenbauer Henrik tatesai tanítót, aki augusztus 29. én, ezen a kényes dátumon állítólag elment Ausztriába és még most se tért onnan vissza. A választást megfollebezik.

Betörők jartak múlt hó 26.-án éjjel Nagy Adorján postafőnök Kisposzéban levő házában hol a padlásdeszka és zsúptető kibontása után elloptak 80 kiló vöröshagymát, 15 kiló diót, 1 szalmazsákot és lepedőt. Az ismeretlen tettest a csendőrség nyomozza.

Vizbefult gyermek. Ludad községben múlt vasárnap délután Nemeth József 3 éves kis gyermek játszás közben a Gyöngyösbe fult. Holttestét csak három nap múlva találták meg.

Öngyilkos cselédeány. A napokban Szeifert Katalin szombathelyi cselédeány maróluhoz ivott, mert nem volt kapukulcsa s kint rekedt az utcán. A szerencsétlen leány a kórházban meghalt.

Közérdekű hírek.

Proklamáció a világ népeire. A nyugatmagyarországi felkelő csapatok főparancsnoksága a következő proklamációt boesátotta ki: A világ népeire! Az ezeréves Magyarország nyugati sávján 300 ezer német boldog békeségben élt az ősi földön az ott lakó horvát és magyar testvéreivel. A háboru borzalmai közepette hozzánk is eljutott a nagy amerikai népek Wilson elnök útján világra hirdett népek önrendelkezési jogának elve. Eszerint egyetlen népet sem lehet megkérdőjelezni nélkül és akarata ellenére idegen fennhatóság alá utatni. Ebben a tudatban éltünk, ettől az elvtől athatva tettük le a fegyvert és mit látunk most? A mi megkérdőjezésünk nélkül és akarunk ellenére az éhez, lerongyolódott, életképtelen Ausztriához akarnak bennünket birkanyáj módjára áttérteni. A magyar kormány ezer éves hazánk mai helyzetében kénytelen volt rólunk lemondani és most itt állunk az öreg Európa viharzó földjén, önérzetünkben megbántva, kétségbeesett elkeseredéssel, ezer éves édes anyánktól elszakítva és beteg mostohához utalva. Nem! Ezt nem tűrhetik a világ civilizált népei. Hozzjuk fordulunk kétségbeesett jalkiáltásunkkal és azzal a kijelentéssel, hogy ebbe a csúfságba sohasem fogunk beleegyezni és élni fogunk önrendelkezési jogunkkal. Ha pedig erőszakkal akarnak rajtunk végig gázolni, am tessék, de mi ősi fegyverünkkel a kezünkben megfogjuk védeni utolsó lehetünkig volgyeinket, és hegyeinket. — Öseink temetőjére majd kiirhatják: „A népek önrendelkezési jogáért.” — Inkább jöjjon a hősi halál, mert Nyugatmagyarország népének becsülete nem helyeselheti, hogy asszonyait és apáit, leányait és ifjait rabszolgák módjára adás vétel tárgyává tegyék. Népek legyetek segítségünkre, ne hagyjatok cserben és támogatatok bennünket harcainkban. Férfiak, akik harcolni akartok az ősi földön, álljatok fegyverbe és segítsetek. Megalakítottuk országvédelmi szervezeteinket, aki nem gyáva és harcolni mer az jelentkezék sorainkba. Ott állnak a határon, ott állnak a hegyek csúcsain kétségbeesett

Dr. Heider-fogpor, szalicyl szájviz, mosószappan, tejkrém, kölniviz, brillantin, naftain, vaselin, benzin, fehércipő-tisztító a legjobb minőségben csak **HORVÁTH DROGÉRIÁBAN** kapható Szombathely, Király-utca.

csapatunk, fegyverrel a kezükben. Isten nevében elindultunk. A harc vége csakis a legszen-
tebb jogaink győzelme, vagy a hősi pusztulás
lehet. Nyugatmagyarország országvédelmi szer-
vezetnek főparancsnoka.

Főhercegnő férjét keres. Egy amerikai
elterjedt újságnak hirdetési rovatában a követ-
kező különös hirdetés olvasható: Bécsben lakó
bájos osztrák főhercegnő, aki kitűnő zenész és
több idegen nyelvet beszél, nem tudván már
tovább elviselni a reá sújtott inséget és nyomort,
egy körülbelül harmincegy éves előkelő
amerikai úrral házasságra lépne. A hirdetés
állítólag hiteles és valóban Bécsből küldöttek
le az illető amerikai lapnak.

A trianoni csodabogar. Egy gyógyszerész
szaklap írja, hogy a trianoni békeszerződésnek
tömerdek pontja között akad olyan is, mely a
cognacra vonatkozik. Ebben a pontban a győz-
tes államok azt parancsolják meg a magyarok-
nak, hogy ezentúl csakis a Franciaországban
és pedig kizárólag Provençenben készült borpár-
latot árulhatják cognac név alatt. Aki tehát
magyar készítésű borpárlatot hoz ebben az
országban forgalomba, azt a trianoni békeszer-
ződés értelmében a magyar bíróságnak majdan
meg kell büntetni. Hát nem furesa?

Tilos a fegyverek ki és behozatala. A
hivatalos lap vasárnapi száma rendeletet közöl,
mely szerint a trianoni békeszerződés értelmé-
ben tilos Magyarországra bármilyen fegyver,
muníció és hadiszer behozatala vagy kivitele.
E tilalom alá esik meg a khaki szövet, a
pneumatik, postagalamb, lőszerszám, nyereg,
acélsisak, páncélos autó, fényező, telegraf és
telefonkészülék, autó, villamos motor stb.

Angol tisztek autobalesete. A Bilogfa és
Kisunym közötti országúton egy angol tiszt
által vezetett autóban ententetisztek utaztak.
Egy szembejövő parasztkocsi lovai megijedtek
a gépkocsitól és közvetlen előttük keresztbe
fordították a kocsi az úton. A nagy sebesség-
gel haladó gép felfordult, az utasok kiestek s
könnyebb sérüléseket szenvedtek.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen jó
édesanyánk

özv. Szirch Ignácné

gyászos elhunytá alkalmával jóleső rész-
vétüket juttatták kifejezésre, nemkülön-
ben azoknak, kik a temetésen való meg-
jelenésükkel, koszorú és virágadomá-
nyokkal enyhítették mélységes fájdal-
munkat, ezúton mond hálás köszönetet

Köszeg, 1921. szeptember 10.

a gyászoló hátramaradtak.

Keresünk

szakképzett jó munkás cipészsegédekét.
A magyar köztisztviselők fogyasztási-, termelő
és értékesítő szövetkezetének szombathelyi
kirendeltsége Petőfi Sándor-utca 6.

Egy nemet **vadászvizsla**
hosszuszőrű kan
11 hónapos, rendesen idomított, és 1 nőstény
farkaskutya 3 hónapos eladó. — Bővebbet
Rötfalván az állomásfőnöknél.

Házeladás.

A községi 135 sz. tjkvben A I. 1 sor.
19a hrszám alatt felvett földszinti felház
a Hegyalja utcában 36a szám alatt, mely
Albert József és neje Molnár Julianna
tulajdonát képezi, f. évi szeptember hó
18-án d. e. II órakor irodamban önken-
tes árverésen el lesz adva. — Az árverési
feltételek irodamban megtudhatók.

Dr. Szovják Hugó ügyvéd.

Köszönetnyilvánítás.

Köszeg város vezetőinek, az összes
hatóságoknak, iskoláknak, egyesületek-
nek és mindazoknak, kik felejtethetetlen
jó fiunk

Kalocsay Imrének

hazájáért való önfeláldozó halála alkal-
mával jóleső részvétüket fejezték ki és
áldozatkész szívességet tanúsítottak, ez-
úton mond hálás köszönetet

a Kalocsay-család.

Házárverés.

F. évi szeptember hó 11.-én d. e.
10 órakor özv. Jenatschek Józsefné és
társai községi lakosok tulajdonát képező
96 számú ház Rötfalván, irodamban
nyilvános árverésen el lesz adva. Az
árverési feltételek nálam megtudhatók.

Dr. Szovják Hugó ügyvéd.

Ganz-Danubius Gépgyár

BÜSSING-rendszerű

teherautók

Vezér-
képviselő **REIMAN** Budapest, V.,
Gizella-tér 3.

**Személyautók, pneumatikok,
felszerelések, garage**

BIRTOK

eladó Köszeg város belterületén Erdő-utca
6. szám alatt négy hold területű, igen szép
fekvésű ingatlan, a rajta lévő házzal,
nagy pincékkel, szőlővel, gyümölcsösökkel és
kaszálóval, vagy egészben, vagy kisebb
parcellákban is. Gazdálkodásra különösen
alkalmas. Cim **Hutter, Köszeg.**

Jenő Főherceg-utca 25 b. számú
földszintes ház
nyilvános árverésen f. hó 18-án délután
3 órakor el fog adatni.

Földet

bérbe vennék. Tudakozódni lehet a Községi
Fenyőmagpergetőgyárban.

**Kovácsszén külföldi, faszén,
fazsindely, épületfa, ugyszintén az
összes építési és tüzelőanyagok**
minden mennyiségben kaphatók.

FRANKL LAJOS-nál
Köszeg, Kossuth Lajos-u. 21.

ZSOLDOS TANINTÉZET

BUDAPEST, VII., Dohány-u. 84. T.: J. 124-47.

A legjobban készít elő
magánvizsgákra.

Vidékieknek levelező oktatás

Speciális, magánhasználatra írt tankönyvek alapján.

ELADÓ 12 különböző HÁZ

szobás, villaszerű
emeletes

három háztelekkel, vagy ezek nélkül is.
Cim a kiadóhivatalban.

Elektro Bioskop

a „Mulató” nagytermében.

Műsor: Vasárnap, szeptember hó 11.-én:
Szezonnyitó attrakció.
A Gaumont filmgyár mesterműve.

BARRABÁS

Kalandtörténet 4 részben, 12 epizódban, a fősze-
repben Vivette Jyl, Ed. Mathe és Ed. Biscot.
III. rész: 3 epizód.

I. epizód: A Nizza-párisi országúton.
II. „ A rejtelmes várkastély.
III. „ A tusz.

9x12-es békebeli

fényképezőgép

kifogástalan állapotban teljes felszereléssel
eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Siremlékek, kőkeresztek

gránit, márvány és homokkőből valódi aranyozású
felirással; — egyszerű és mintázott cement-
lapok, cementesövek, kutgyűrűk, vályuk,
portlandcement és mész a legolcsóbb napi
árakon kapható

ZERTHOFER MIHÁLY cementáru és márvány
ipartelepén Köszegen.

Dr. Flesch-féle

Skaboform-kenőcs

ujból kapható!

Leghamarabb megszünteti:

**Viszketegséget,
sömört, ótvart, rühességet.**

Nem piszkít, szagtalan, nappal is használható.
15, 25 és 40 K-ás dobozokban. Bedörzsölés utánra
való Skaboform-puder 9 korona. Kén- és kátrány-
szappan 22 K. — Kapható minden gyógyszerárban

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF R-T.**
Budapest, VI. Király-utca 12. szám.

Boroshordók

minden nagyságban és mennyiség-
ben elsőrendű tölgyfából kaphatók

BÖHM KÁLMÁN

hordógyár részvénytársaság

Budapest, VI., Szabolcs-utca 19.

Telefon: 148-12.

„Patentzárosztály“

GUTH VILMOS

fa-, csont- és díszműsztergályos-műhelye
Szombathely, Kossuth Lajos-utca 19.

Készít minden e szakmába vágó munkákat, ugymint
villamos állólámpát selyem ernyővel, könyv-, szobor
és virágállványt, függő-, kotta-, törülköző-, gyertya
ruhatartót, álló- s falifogást, zongoraszekeket, tölcsért,
hordócsapot, billiárdgolyót és golyót, kuglibabát, kül-
földi nehéz Lignumsanctum-golyót, dobbrámát, rokkát.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Köszegen.